

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Bf.II.498/2010/5.sz.

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2010. október 6-án megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette az alábbi

ítéletet:

A különös kegyetlenséggel elkövetett emberölés bűntette miatt vádlott ellen indult büntetőügyben a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 2010. június 17-én kihirdetett 19.B.637/2009/23. számú ítéletét megváltoztatja a következők szerint.

A vádlottal szemben első fokon kiszabott fegyházbüntetés tartamát 12 (tizenkettő) évre súlyosítja.

Egyebekben az első fokú ítéletet helybenhagyja.

A szabadságvesztés tartamába beszámítja a vádlott által az első fokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes fogva tartásban töltött időt.

A másodfokú eljárásban 3000 (háromezer) Ft - a vádlottat terhelő - bűnügyi költség merült fel.

Indokolás:

A Hajdú-Bihar Megyei Bíróság a rendelkező részben írt határozatával vádlottat a Btk.166.§ (1) bekezdése és a (2) bekezdés d) pontja szerint minősülő különös kegyetlenséggel elkövetett emberölés bűntette miatt 9 év fegyházra és 9 év közügyektől eltiltásra ítélte. Rendelkezett az előzetes fogva tartásban töltött idő beszámításáról, a lefoglalt bűnjelről és kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült bűnügyi költség viselésére.

- Az ítéleti tényállás lényege szerint az 55 éves vádlott nőtlen, büntetlen előéletű, rokkantnyugdíjas. Alkoholos eredetű személyiségtorzulása és enyhe szellemi leépülése miatt a vádeset idején beszámítási képessége enyhe fokban korlátozott volt. 2009. július 25-én vádlott ittas állapotban lakásukban egy baltával hét esetben igen nagy erővel megütötte testvére, az ágyon fekvő fejét, aki a bántalmazás következtében rendkívül súlyos koponya és agysérüléseket szenvedett, ezáltal a helyszínen meghalt.

Az ítélet ellen az ügyész jelentett be fellebbezést a vádlott terhére, súlyosítás, a fő-és mellékbüntetés tartamának felemelése érdekében.

A vádlott és védője nem éltek jogorvoslattal.

A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség a Bf.280/2010/1-I. számú átiratában - és képviselője a másodfokú nyilvános ülésen - az ügyészi fellebbezést fenntartva az első fokú ítélet megváltoztatását, a szabadságvesztés és a közügyektől eltiltás tartamának súlyosítását indítványozta.

A védő a nyilvános ülésen az első fokú ítélet helybenhagyására tett indítványt.

A súlyosításra irányuló ügyészi fellebbezés megalapozott.

A bejelentett fellebbezések folytán az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét és az azt megelőző eljárást a Be.348.§ (1) bekezdés értelmében teljes terjedelemben felülbírált.

A felülbírálat során megállapította, hogy a megyei bíróság a bizonyítási eljárást a perrendi szabályok megtartásával, nagy alaposággal folytatta le. Nem vétett sem abszolút, sem olyan relatív eljárási hibát, mely az érdemi felülbírálatot kizárná.

Az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségének maradéktalanul eleget tett. Alapvetően megalapozott tényállást állapított meg, mely csak kis részben tért el - elsősorban leírási hiba miatt - az iratok tartalmától [Be.351.§ (2) bekezdés c) pont].

A szűk körű megalapozatlanság a másodfokú eljárásban az iratok tartalma alapján orvosolható volt. Az ítéltábla a Be.352.§ (1) bekezdés a) pontjában írt jogkörében a tényállást az alábbiak szerint helyesbíti.

- A 4. oldal 2. bekezdésében helyesen a vádlott és a sértett gyakran vitatkoztak az ital, de még az étel miatt is..."
- A 4. oldal 10. bekezdés 2. sorában a mondatrész helyesen" mindketten józan állapotban voltak..."

A helyesbítéseket a nyilvánvaló elírás indokolta. A 4. oldal 2. bekezdésének korrekciója id. tanúvallomása alapján feltétlen indokolt volt, mivel az elírás a tényállásrész megértését is nehezítette. A 4. oldal 10. bekezdésében található leírása hiba kiküszöbölése sem volt mellőzhető, mert a bírói ítéletben csak nyelvtanilag helyes, közérthető kifejezések szerepelhetnek.

A kiegészítéssel és helyesbítéssel a tényállás teljes mértékben megalapozottá vált és a Be.352.§ (2) bekezdése alapján a másodfokú ítélkezés alapját képezte.

Az elsőfokú bíróság a lényeges bizonyítékokat megvizsgálta és azokat okszerűen, a logika szabályainak megfelelően értékelte. Részletesen vizsgálta a vádlott vallomásait, értékelte a felmerült ellentéteket, mérlegelés körébe vonta a lényeges tanúvallomásokat és a szakértői

bizonyítás adatait. Az első bírói mérlegelés kifogástalan, az abban foglaltakkal a másodfokú bíróság is egyetértett.

Az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségét is nagy gondossággal teljesítette.

A minősítés felülbírálata előtt az ítéletábra kiemeli, hogy az ügyben a Btk.2.§-ára figyelemmel az elkövetéskor, azaz 2009. július 25-én hatályos büntető törvényt kellett alkalmazni. Az elbíráláskor hatályos törvény ugyanis a 2009. évi LXXX. törvény 2009. augusztus 9-től hatályos rendelkezései, valamint a 2010.LVI. törvény 2010. július 23-tól hatályos normái folytán lényegesen szigorúbb, ezért az általános szabályok szerint az elkövetéskor hatályos büntető törvény az irányadó.

A megyei bíróság törvényesen vont következtetést a vádlt bűnösségére és a cselekmény minősítése is megfelel az anyagi jognak. Az elsőfokú bíróság e körben is igen részletes, alapos indokolást adott. [első fokú ítélet 16-21. oldal]. Helyesen fejtette ki az első fokon eljáró bíróság, hogy a vádlott önhibából eredő ittassága folytán az elkövetéskor aktuális tudattartalmára elsősorban az elkövetés tárgyi körülményei alapján lehet következtetést vonni. Az elkövetés eszköze, a bántalmazás módja, iránya, ereje, a jelentősebb számú, igen durva koponyasérülés alapján a vádlott egyenes ölési szándéka egyértelmű.

Helytálló a Be.166.§ (2) bekezdés d) pontjában írt minősítő körülmény, a különös kegyetlenséggel elkövetés megállapítása is, mivel az ölés véghezvitelének körülményeiből, a sérülések jellegéből, az elkövetési magatartás módjából a vádlott rendkívüli embertelenségére vonható le következtetés.

Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó körülményeket alapvetően helyesen feltárta. A vádlott büntetlen előélete ugyanakkor érdemi enyhítő tényezőt nem jelent, figyelemmel az elbírált büntett kiemelt tárgyi súlyára, alapvető normákat sértő voltára [56/2007.BK vélemény II.1.]. A súlyosító körülmények közül pedig mellőzendő a durva, gátlástalan módon való elkövetés, mely a különös kegyetlenséggel elkövetés minősítő körülmény megállapításának feltétele, így e tény súlyosítóként figyelembe vétele a kétszeres értékelés büntetőjogi tilalmába ütközik.

További súlyosító körülmény azonban, hogy a vádlott a bűncselekményt a súlyos ittassága miatt kiszolgáltatott, fekvő helyzetű, védekezés kifejtésére állapota folytán nyilvánvalóan nem képes sértett sérelmére követte el. E ténynek fokozott a nyomatéka, mert 2009.augusztus 9-től a védekezésre képtelen személy sérelmére elkövetés már az emberölés minősített esetét alapozza meg [Btk.166.§ (2) bekezdés j) pont]. Nyilvánvalóan az új, szigorúbb szabály nem volt alkalmazható a cselekmény minősítésekor, de a büntetés kiszabása során hangsúllyal bír az elkövetés adott módja.

A megyei bíróság a súlyosító tényezőknek nem tulajdonított megfelelő nyomatékot és túl nagy hangsúllyal értékelte a vádlott beszámítási képességének enyhe fokú korlátozottságát, ami részben önhibából eredő alkoholizmusából fakadt. Ezáltal eltúlzottan enyhe büntetést szabott ki, mely a büntetési célok elérésére nem alkalmas, így lényeges súlyosítása volt indokolt.

A kifejtettek miatt ezért a másodfokú bíróság a fegyházbüntetés tartamát 12 évre súlyosította a mellékbüntetés tartamának érintetlenül hagyásával, a főbüntetés

tekintetében megalapozottnak találva az ügyészi fellebbezést. E büntetés már tett arányos, igazodik az elbírált büntette tárgyi súlyához és az elkövető személyiségéhez. A 9 éves tartamú mellékbüntetés felemelését ugyanakkor nem ítélte szükségesnek. A mellékbüntetés felső határa 10 év, az 1 éves mértékű emelés nem olyan jelentős, mely indokolta volna a tartam megváltoztatását.

A megyei főügyészség B.3181/2009/20. számú, a vádhatósági fellebbezés indokolását tartalmazó beadványa kapcsán megjegyzendő még, hogy az elkövetéskor, tehát 2009. július 25-én hatályos és alkalmazott büntető törvény szerint az elbírált büntett büntetési tétele 10 évtől 15 évig, vagy életfogytig terjedő szabadságvesztés. A határozott tartamú főbüntetés 20 éves maximuma csak 2009. augusztus 9-től hatályos, de a már kifejtettek szerint a bíróságnak az elkövetéskor hatályos, lényegesen enyhébb büntető törvényt kellett alkalmaznia.

Az ítélet egyéb, járulékos kérdésekben hozott rendelkezései a jogszabálynak megfelelnek.

Mindezekre figyelemmel a Debreceni Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a szükséges részben a Be.372.§ (1) bekezdés alapján megváltoztatta, míg helytálló rendelkezéseit a Be.371.§ (1) bekezdés alkalmazásával helybenhagyta.

Az első fokú ítélet kihirdetésétől a másodfokú elbírálásig előzetes fogva tartásban töltött időnek a főbüntetésbe történő beszámítása a Btk.99.§ (1) bekezdésén alapszik.

A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költséget a Be.381.§ (1) bekezdése alapján állapította meg.

Debrecen, 2010. október 6.

Dr. Kardos Sándor sk.
a tanács elnöke

Dr. Háger Tamás sk.
előadó bíró

Dr. Gömöri Olivér sk.
bíró

ZÁRADÉK: A Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 19.B.637/2009/23. számú ítélete a másodfokú határozatban írt változtatással a mai napon jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

Debrecen, 2010. október 6.

Dr. Kardos Sándor sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül

tisztviselő